

Portefeuillehouder

Broekhuizen |

Datum collegebesluit

15 november 2016 |

Opsteller

R.J.B. Hofstede |

Registratie

GF16.20085 |

Agendapunt

6 |

Onderwerp

Regionale organisatie sociaal domein (SDF)

Voorstel

1. Op grond van de uitgevoerde evaluatie ex artikel 19 van de Centrumregeling sociaal domein Friese gemeenten de functie inkoop-jeugdzorg (met bijbehorende beleidsvoorbereiding) ook na 31/12/2017 te beleggen bij de centrumgemeente;
2. Instemmen met het voornemen van B&W om de functie contractbeheer en gegevensverwerking, in afwijking van wat daarover is bepaald in artikel 17 lid a van de genoemde Centrumregeling, reeds vanaf 1-1-2017 niet langer aan de centrumgemeente over te dragen;
3. Het college van B&W toestemming geven tot de hiervoor noodzakelijke wijziging van de Centrumregeling sociaal domein Friese gemeenten, zoals deze toestemming vereist is bij artikel 15 lid 2 van die regeling.

Aanleiding

Op grond van de Centrumregeling Sociaal Domein Fryslân moet uiterlijk 31-12-2016 door de betrokken 24 gemeenteraden en besluit worden genomen omtrent de voortzetting van de niet-wettelijk bepaalde taken van deze regeling na 31-12-2017. Het gaat daarbij om taken die samenhangen met de inkoop, contractbeheer en gegevensverwerking in de Jeugdzorg. In de loop van dit jaar is een evaluatierapport opgesteld door KPMG-Plexus. Op grond van deze evaluatie, en van een daaropvolgend regionaal overleg, heeft ons college op 25 oktober jongstleden besloten tot de insteek om de Centrumregeling als gezamenlijke inkooporganisatie intact te laten, maar de bij de centrumgemeente Leeuwarden te beleggen functies reeds per 1-1-2017 aan te passen. Nu over deze keuzes tussen de 24 aangesloten gemeenten overeenstemming is bereikt, dient de centrumregeling daarop te worden aangepast met ingang van 1-1-2017. Voorafgaand daaraan dienen de gemaakte keuzes te worden bekrachtigd door de betrokken gemeenteraden.

Overwegingen

1. Centrumregeling: voortzetting van de hoofdtaken

De keuze om te participeren in deze Centrumregeling vloeit voor en deel voort uit de wettelijke verplichting tot regionale afstemming van taken in het sociale domein. Die verplichting heeft betrekking op het participatiedomein (afstemming van taken rondom het Regionaal Werkbedrijf) en het domein jeugdzorg (vooral in het justitieel kader: jeugdbescherming/jeugdreclassering, huiselijk geweld en kindermishandeling). Verder is op WMO-gebied Leeuwarden als centrumgemeente nog tot 2020 budgetverantwoordelijk voor het product Bescherm Wonen, zodat ook op dit beleidsterrein samenwerking onontkoombaar is.

Daarnaast is evenwel in kwantitatieve zin de belangrijkste taak van het regionale samenwerkingsverband de inkoopfunctie voor de jeugdzorg. Deze taak is vrijwillig, d.w.z.

zonder wettelijke noodzaak, maar op grond van overwegingen van efficiency en doelmatigheid bij het samenwerkingsverband neergelegd. Er gaat in deze taak provinciebreed bijna € 100 mln. in om; het Heerenveense aandeel daarin is ca. € 6 mln. Wij hechten grote waarde aan het regionale samenwerkingsverband als gezamenlijk inkooporganisatie in het sociale domein. Daarbij gelden vooral de pragmatische overwegingen van inkoopvoordeel door volumevergroting en beperking van administratieve lastendruk bij aanbieders. Daarnaast realiseren wij ons dat daadwerkelijke vernieuwing in de specialistische jeugdzorg niet op de schaal van een individuele gemeente kan worden afgedwongen maar alleen doelmatig kan worden vormgegeven in goed overleg met alle actoren in het veld, op het schaalniveau waarop dat zorgveld ook zelf georganiseerd is, en dat is overwegend op minimaal provinciale, maar soms ook op landsdelige schaal. Op dit terrein heeft de regionale samenwerkingsorganisatie in de afgelopen twee jaar zeker haar nut bewezen.

Wij kiezen dan ook, mede op grond van de afwegingscriteria die wij in 2015 hebben vastgesteld in een Leidraad Samenwerking, met overtuiging voor voortzetting van de regionale samenwerkingsorganisatie als uitvoeringsorgaan voor inkoop en daar bij behorende beleidsinhoudelijke afstemming. Daarbij ondersteunen wij de insteek die voor het inkooptraject-2018 is gekozen om te komen tot nieuwe, innovatieve vormen van bekostiging en resultaatgerichte financiering. Hoewel de uitwerking van deze nieuwe methodiek nog zijn beslag moet krijgen, stemmen wij in met de keuze om op deze manier in goed overleg met alle betrokken partijen een stap te maken van op transitie en zorgcontinuïteit gerichte contractering in 2015 naar een meer transformatierijke aanbesteding per 2018. De definitieve modaliteiten van het nieuwe bekostigingsmodel zullen door de betrokken colleges moeten worden vastgesteld bij de start van het aanbestedingstraject in april volgend jaar.

Tegelijkertijd hebben wij op grond van de ervaringen in de afgelopen twee jaren wel enige wensen tot aanpassing in de wijze waarop op dit moment taken en functies van het samenwerkingsverband zijn omschreven en vastgelegd.

2. Gegevensverwerking en contractbeheer

Een belangrijk punt van discussie in het evaluatieproces was de vraag of de administratieve verwerking van het berichtenverkeer tussen gemeenten en zorgaanbieders moet verlopen via de centrumgemeente (zoals voor de jaren 2015 - 2017 is vastgelegd in de Centrumregeling) of via de lokale gemeenten. Dit punt speelt al met ingang van 1-1-2017, omdat de centrumgemeente per die datum de gegevensverwerking weghaalt bij het administratiebedrijf MO-Zaak en een nieuw administratief systeem gaat hanteren, waarop de lokale gemeenten zouden moeten aanhaken. Veel gemeenten hebben echter - nu het landelijk ingerichte gemeentelijk gegevensknooppunt (GGK) goed werkt - een voorkeur om die gegevensverwerking in elk geval vanaf 2018 in eigen beheer te nemen. Negen gemeenten in de zuidelijke helft van Friesland hebben bovendien de wens om daarmee al per 1-1-2017 te beginnen, om de volgende redenen:

1. zo snel mogelijk de beschikking te hebben over het volledige eigen berichtenverkeer, zodat de gemeentelijke systemen van financiële en beleidsmatige monitoring en verantwoording voor de drie sociale domeinen gelijkloidend kunnen worden ingericht; en
2. niet twee keer in twee achtereenvolgende jaren een systeemwijziging met bijbehorende datamigratie te hoeven verrichten.

De gemeente Leeuwarden staat als centrumgemeente op het standpunt dat zij haar rol als contractbeheerder voor 24 gemeenten in de richting van ruim 100 contractpartijen in de jeugdzorg alleen goed kan vervullen als zij ook over het berichtenverkeer beschikt dat onder gelding van deze contracten rondgaat tussen gemeenten en zorgaanbieders. Om deze reden wil Leeuwarden door die gemeenten die kiezen voor lokale gegevensverwerking gevrijwaard worden van de formele verantwoordelijkheid van het contractbeheer (en de mogelijke financiële consequenties van gebreken daarin) voor de betreffende gemeenten. Voor de praktijk zal dat naar verwachting geen grote gevolgen hebben, omdat in 2017 alle contracten van 2016 nagenoeg één-op-één worden voortgezet en dus ook dan weer voor alle 24 gemeenten gelijklopend zijn. Daarnaast zijn er ook in de huidige praktijk al de nodige vormen van lokaal relatiebeheer op het operationele niveau van dagelijkse zorgtoewijzing, in welk kader wij op lokaal niveau vroegtijdig zicht kunnen krijgen op mogelijke knelpunten in de relatie met gecontracteerde partijen. Wij vinden de voorwaarde van de centrumgemeente om haar te vrijwaren van financiële aanspraken acceptabel en denken deze aansprakelijkheid zonder risico's te kunnen overnemen.

Wij zullen met de centrumgemeente in overleg treden om in de loop van 2017, met behoud van het lokale primaat in het berichtenverkeer, alsnog een systeem uit te werken voor een zodanige gegevensuitwisseling dat het contractbeheer in 2018 weer in belangrijke mate bij de centrumgemeente belegd kan worden. Dit omdat wij ter beperking van de regeldruk bij zorgaanbieders belang hechten aan zo veel mogelijk éénheid van contractbeheer in de regio. Daarbij hebben wij de overtuiging dat ook bij lokale gegevensverwerking een goed systeem van overdracht van managementinformatie ten behoeve van regionaal contractbeheer te maken is.

3. Governance

Een ander punt van evaluatie is de kwestie van de besluitvormingsstructuur in het regionale samenwerkingsverband. In 2014 is bewust gekozen voor een lichte vorm van Gemeenschappelijke regeling zonder een nieuw op te richten bestuursorgaan, aansluitend bij enkele taken die Leeuwarden bij wet of regelgeving al had als centrumgemeente op de terreinen van WMO en Participatie. In die centrumgemeente-regeling is Leeuwarden penvoerder namens de 24 aangesloten lokale gemeenten, met in formele zin college en gemeenteraad van Leeuwarden als de enige bevoegde besluitvormende organen voor alle overgedragen taken. Voorafgaand aan die besluitvorming overlegt Leeuwarden bestuurlijk (over beleidsinhoudelijke kwesties) in het portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein van de VFG, en ambtelijk (over bedrijfsvoeringszaken) met een vergadering van gemeentesecretarissen. Ondanks deze op papier heldere overlegstructuur zijn in de afgelopen anderhalf jaar kwesties voorgevallen waarin lokale gemeenten zich onvoldoende gehoord of in hun lokale sturingsmogelijkheid beknót voelden. Om dat voor de toekomst te voorkomen is besloten om te komen tot een kernbestuur van vijf bestuurders (waarin naast Leeuwarden een vertegenwoordiging van vier deelregio's) waarvan de centrumgemeente de facto de besluitvorming zal overnemen – behoudens zwaarwegende en goed gemotiveerde uitzonderingssituaties. Temeer daar op grond van de hierboven gemaakte keuze de verantwoordelijkheid voor contractbeheer en gegevensverwerking bij de lokale gemeenten komen te liggen kunnen wij met dit voorstel leven. In de loop van 2017 zal moeten worden onderzocht hoe dit governancemodel in een definitieve regeling voor 2018 kan worden doorvertaald.

4. Formele besluitvorming over 2017 en 2018

Omdat de keuze voor het lokaal beleggen van contractmanagement en berichtenverkeer een afwijking inhoudt van wat in de bestaande centrumregeling is vastgelegd voor de jaren 2015-2017, vereist deze keuze (cf. artikel 15 lid 2 van de regeling) goedkeuring van de betrokken gemeenteraden.

Voor wat betreft de periode 2018 en verder behelst de besluitvorming op dit moment uitsluitend het blijvend beleggen van de functie inkoop-Jeugdzorg bij de Centrumgemeente. De overige hier genoemde kwesties (governance, detaillering afspraken rondom contactbeheer en gegevensverwerking in 2018) zal in de eerste helft van 2017 in de verschillende ambtelijke en bestuurlijke overlegverbanden van SDF moeten plaatsvinden. Daaruit moeten concrete voorstellen naar voren komen voor definitieve vormgeving van de Centrumregeling in 2018 en de wijzigingen in de tekst van de regeling die dat met zich meebrengt. Die voorstellen zullen leiden tot aanvullende raadsbesluitvorming in de loop van 2017.

Effecten

Gevolg van dit voorstel is dat, het berichtenverkeer voor alle maatwerkvoorzieningen (d.w.z. individuele hulptoewijzingen) in het volledige sociale domein bij de afdeling Wimo worden belegd.

Beleid en regelgeving

Dit voorstel past in de keuzes die in de verschillende beleidsplannen voor het gedecentraliseerde 3D-beleid zijn gemaakt om taken primair lokaal uit te voeren en alleen regionaal/provinciaal te beleggen indien dat wettelijk noodzakelijk is of evident voordelig uit oogpunt van efficiency en doelmatigheid.

Financiën, risico's en beheersmaatregelen

Om dit besluit daadwerkelijk per 1-1-2017 te kunnen uitvoeren hebben wij inmiddels een plan van aanpak in uitvoering. De kosten van het inrichtingstraject moeten in 2017 voor de verantwoording worden afgerond. De kosten worden geraamd op éénmalig € 60.000, te dekken vanuit de Reserve Sociaal domein.

Voorshands denken we de *structurele* uitvoeringskosten van de verwerking regionale jeugdzorg in eigen beheer binnen de huidige begrotingskaders/personele bezetting 2017 op te kunnen vangen. Hierbij is sprake van onzekerheid. We kunnen deze onzekerheid op dit moment moeilijk kwantificeren, doch een noodzaak tot uitbreiding met meer dan één Fte (circa € 75.000) is niet aannemelijk. Doorslaggevend zal het aantal transacties zijn dat om welke reden dan ook uitvalt uit het gestandaardiseerde berichtenverkeer.

Qua dekking denken we vanaf 2018 uit te komen met de vrij te vallen bijdrage aan SDF. Voor 2017 en 2018 is jaarlijks ruim € 188.000 voor SDF in de begroting opgenomen. Ook hier is sprake van een risico, omdat de ontvlechting nog moet worden doorgerekend. Indien structureel onverhoopt meer middelen noodzakelijk zijn zullen wij uw raad een voorstel in die richting voorleggen. Tijdelijk benodigde budgetten kunnen uit de Reserve Sociaal domein worden gedekt.

Vervolgaanpak

Na vaststelling van dit raadsbesluit zal ons college overleggen met de andere partners in de Centrumregeling over aanpassing van de regeling voor 2017 en vervolgaanpassingen voor de regeling in 2018.

Communicatie

Na vaststelling van dit raadsbesluit zullen wij de centrumgemeente daarvan op de hoogte stellen. Over de wijzigingen in contractbeheer en gegevensverwerking per 1-1-2017 zal gecoördineerde communicatie plaatsvinden via de centrumgemeente. Deze communicatie zal vooral relevant zijn voor de gecontracteerde zorgaanbieders. Voor cliënten zal er in beginsel niets veranderen, zodat communicatie in die richting niet nodig is.

Omtrent het nieuwe bekostigingsmodel in 2018 vindt op dit moment reeds vanuit de centrumgemeente/SDF communicatie plaats met zorgaanbieders. Parallel daaraan wordt een veel uitgebreider communicatieplan uitgewerkt in het kader van het SDF-verband. Op basis daarvan zal in de loop van 2017 daadwerkelijke communicatie plaatsvinden richting aanbieders, gebiedsteams, wettelijke verwijzers (m.n. huisartsen) en waar nodig cliënten.

Relevante informatie

Als onderliggende informatie bij dit besluit voegen wij hierbij de volgende stukken:

1. de vigerende Centrumregeling samenwerking sociaal domein Friese gemeenten;
2. het rapport "Evaluatie samenwerking Sociaal Domein Fryslân" (KPMG/Plexus, 12 juli 2016);
3. de Startnotitie "Inkoopstrategie Regionale Jeugdhulp 2018 en verder", zoals vastgesteld in het portefeuillehouderoverleg Sociaal Domein Fryslân van 29 september 2016.

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris,

de burgemeester,

de heer F.H. Perdok

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

Regionale organisatie Sociaal Domein Fryslân |

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van |15 november 2016|;

gelet op de |artikelen 15 lid 2, 17 lid a en 19 van de Centrumregeling Sociaal Domein Friese gemeenten; |

overwegende dat|

- a. de Centrumregeling werkzaam is ten behoeve van een aantal wettelijke taken van regionale samenwerking;
- b. de Centrumregeling daarnaast een belangrijke en zinvolle taak vervult als inkooporganisatie in de jeugdzorg;
- c. ten aanzien van de functies contractbeheer en gegevensverwerking aanpassingen in de centrumregeling gewenst zijn;|

Besluit

1. De functie inkoop-jeugdzorg (met bijbehorende beleidsvoorbereiding) ook na 31-12-2017 te beleggen bij de centrumgemeente.
2. De functies contractbeheer en gegevensverwerking, in afwijking van wat daarover is bepaald in de Centrumregeling, vanaf 1-1-2017 niet langer aan de centrumgemeente over te dragen.
3. Het college van B&W toestemming te verlenen om uitvoering te geven aan de hiervoor noodzakelijke wijziging van de Centrumregeling sociaal domein Friese gemeenten. |

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van| 19 december 2016|.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan